

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 3 april 1958

*'s Morgens te 10 uur aangevangen en 's middags en 's avonds voortgezet, Trêveszaal.

Aanwezig: De Minister-President Drees en de Ministers Algera, Cals, Helders, Hofstra, Klompé, Luns (alleen 's middags), Samkalden, Staf, Struycken, Suurhoff, Vondeling, Witte en Zijlstra.

Tevens is aanwezig bij punt 11 Staatssecretaris Höppener.

Secretaris: J. Middelburg.

2. Ingekomen stukken en mededelingen

e. *Nieuw-Guinea*

Minister *Helders* merkt op, dat in het voorlopige verslag van de Eerste Kamer over de begroting van Buitenlandse Zaken weer verschillende opmerkingen over Nieuw-Guinea worden gemaakt. Voorts zouden uitspraken van Minister Suurhoff over de status van Nederlands-Nieuw-Guinea ook meer onzekerheid hebben gewekt. De benoeming van een nieuwe Gouverneur zal nu een gelegenheid zijn om een persconferentie over de toekomst van Nederlands-Nieuw-Guinea te houden. In dat verband is het ook wenselijk, dat de nota over geologische onderzoeken, die op de agenda van de Raad staat, wordt behandeld. De *Minister-President* is van oordeel, dat bedoelde nota ook nog de volgende keer afgehandeld zal kunnen worden. Wat de zaak zelf betreft acht spreker het weinig gelukkig voortdurend twijfel te wekken aan de Nederlandse wil tot ontwikkeling van het gebied, aangezien geen enkele andere reële oplossing een kans maakt. Minister *Suurhoff* zal Minister *Helders* de tekst van zijn uiteenzetting over dit punt geven. Minister *Samkalden* merkt op, dat de onrust over Nieuw-Guinea maar voor een klein deel samenhangt met wat in Nederland wordt gedaan; daarom moet men vrezen, dat de onrust hierover blijft.

Minister *Staf* heeft de vorige maal reeds de kwestie van de Groningen aangesneden (zie notulen 28 maart 1958, punt 3b). Voorzover bekend zijn alle KPM-schepen uit de Indonesische havens in het gebied, dat de Regering in Djakarta beheerst, weggevoerd, waarbij de Groningen in verschillende gevallen assistentie heeft verleend door bemanningsleden ter beschikking te stellen. Aangezien de Groningen voor onderhoud en reparaties in het dok gezet moet worden, zal worden geprobeerd dit in Nieuw-Guinea te doen. Voorts zal de Overijssel naar Nieuw-Guinea worden gezonden ter aflossing van de Drenthe. Er zullen dus steeds twee moderne jagers en een fregat voor Nieuw-Guinea beschikbaar zijn.

3. *Buitenlands beleid*

b. *Indonesië* (Zie notulen MR 21 maart 1958, punt 3b. #Zie ook notulen MR 18/4/58, punt 3b.) Minister *Luns* deelt mede, dat indertijd de Garantiewet van toepassing is verklaard op Sukawati, die tot heden in Indonesië is gebleven, maar thans zijn vrouw en kinderen naar Nederland wil vooruitzenden en eventueel hiervoor in rupiah's wil betalen. Spreker is van oordeel, dat de Nederlandse Regering hier niet op in kan gaan. De *Minister-President* meent ook, dat de Garantiewet alleen kan worden toegepast als betrokkene zelf naar Nederland komt. De *Raad* stemt hiermede in.

Minister *Samkalden* zal het op prijs stellen als over kwesties inzake de toelating tot Nederland vooroverleg met Justitie wordt gepleegd.

13. *Beveiliging van Nederlands-Nieuw-Guinea* (Nota van de Minister van Marine d.d. 4 februari 1958, nr. 350613, met bijlage.)

De *Minister-President* stelt de vraag welk verschil er bestaat tussen de territoriale wateren en de douanezone of "contiguous zone" en welke maatstaven hiervoor zijn. Minister *Staf* antwoordt, dat men de douanegrens verder kan uitbreiden. Over de drie-mijls-zone van de territoriale wateren is thans strijd. Daarom is afgesproken, dat de onderhavige zaken geheel worden klaar gemaakt, maar dat voor de afkondiging zal worden afgewacht wat op de zeerechtconferentie in Genève gebeurt.

Minister *Suurhoff* stelt de vraag of, ervan uitgaande, dat uit de afkondiging moeilijkheden kunnen voortvloeien, niet ook mededelingen hierover aan de gevolmachtigde Ministers moeten worden gedaan. Minister *Helders* antwoordt, dat dit laatste niet moet gebeuren, aangezien het alleen Nieuw-Guinea raakt.

Minister *Samkalden* acht het wel wenselijk, dat bij de voorbereidingen ook wordt nagegaan war voor moeilijkheden er zouden kunnen komen.

De *Raad* verklaart zich overigens met de nota akkoord.

Minister *Struycken* tekent bij deze nota aan, dat men ook bij de Antillen meer naar de kwestie van de territoriale wateren moet kijken. Venezuela heeft een "contiguous zone" ingesteld welke tot in de territoriale wateren van de Antillen rijkt. Als onzerzijds ook een dergelijke zone wordt afgekondigd voor de Antillen, dan kan men bij het overlappen van de zones de grens precies in het midden bepalen, wat voor de Antillen een gunstiger regeling zou geven.

Minister *Helders* antwoordt, dat dit punt de voortdurende aandacht van Minister Luns en hem heeft. Een moeilijkheid is, dat Suriname een volkomen andere belangstelling in deze zaken heeft dan de Antillen.

- - -